

Novotného lávka 5, 116 68 Praha 1, ☎ - 221082326 , fax – 221082326, <http://csnmt.fme.vutbr.cz>

Zpravodaj ČSNMT

Číslo 23 – červenec 2008

Interní materiál určený pro individuální a kolektivní členy ČSNMT

Vážené kolegyně, vážení kolegové – členové ČSNMT,

toto číslo zpravodaje je věnované převážně letošnímu [Generálnímu shromáždění ČSNMT](#). na kterém byla i letos udělena [Cena ČSNMT 2008](#). Poohlédneme se i za konferencemi spolupořádanými ČSNMT – [METAL 2006](#) a [Přínos metalografie pro řešení výrobních problémů](#). Jako obvykle nechybějí ani [drobné zprávy](#), gratulace našim jubilatům a je uveden [přehled plánovaných odborných akcí](#) v druhé polovině roku 2008.

Uvítáme všechny Vaše připomínky a náměty týkající se obsahu i zpracování těchto Zpravodajů i celkové činnosti společnosti.

Generální shromáždění ČSNMT 2008

se uskutečnilo dne 16. června 2008 tentokrát ne jako v několika posledních letech v Hradci nad Moravicí, ale na ČVUT v Praze, Fakultě strojní v Dejvicích. Bohužel ani tato změna místa jednání nezvýšila účast členů na GS – na shromáždění se dostavilo jen 20 individuálních členů a 8 zástupců členů kolektivních. Jednání shromáždění mělo obvyklý program - nejobsáhlejším bodem jednání GS byla zpráva prezidenta doc. Ing. K. Šperlinka, CSc. o činnosti ČSNMT za uplynulý rok, po níž následovaly zpráva o hospodaření a zpráva kontrolní komise. Prezident společnosti pak přednesl přednášku na téma Veřejná podpora výzkumu a vývoje v ČR. Po ní následovalo slavnostní předání Ceny ČSNMT za rok 2008 prof. Ing. Jiřímu Kliberovi, CSc., který poté přednesl přednášku zabývající vztahem oceli a životního prostředí. Po krátké diskusi věnující se spíše formálním záležitostem bylo přijato usnesení GS.

Zpráva o činnosti ČSNMT za období červen 2007 - červen 2008

Úvodem bylo stručně zhodnoceno celé uplynulé období. Činnost společnosti byla řízena řídicím výborem, který se sešel na čtyřech řádných zasedáních, účast vždy přesahovala

75 %.. Členská základna byla informována Zpravodajem ČSNMT, který vychází dvakrát ročně. Rovněž byly aktualizovány domovské stránky společnosti, zde je třeba další zlepšení. Stručné informace jsou uváděny i v časopisu Inovační podnikání a transfer technologií. Členská základna je poměrně stabilní - k 16. 6. 2008 měla společnost 332 individuálních členů z toho 46 žen (celkem bylo za celou dobu existence společnosti 443 členů) a 43 kolektivních členů (celkem bylo 71 členů).

Bylo konstatováno, že většina úkolů vyplývajících z usnesení volebního GS z r. 2007 je průběžně plněna, významně se zvýšila aktivita Nanosekce, stále se ale nedaří zaktivizovat činnost odborných skupin, i práce CENTRA by mohla být mnohem lepší.

Ekonomická situace společnosti je trvale velmi dobrá a je podmíněna především úspěšným projektům VaV i dobrou platební morálkou členů společnosti. Dne 29.1.2008 proběhly oponentury projektů řešených ČSNMT v r.2007:

ME820 „Průvodce systémem veřejné podpory výzkumu a vývoje v ČR“

OK471 „Oborová kontaktní organizace pro materiály a technologie v České republice“

LA335 „Podpora činnosti ČSNMT ve FEMS a dalších mezinárodních společnostech“

LA249 „Účast ČSNMT na rozvoji výzkumu nanotechnologie“.

Oponentní rada konstatovala úspěšný průběh řešených projektů a doporučila jejich pokračování. Tato skutečnost umožňuje zajišťovat všechny rozjednané mezinárodní aktivity, podporu konferencí a seminářů v ČR i v zahraničí. Pro r. 2008 má společnost zajištěny dotace ve výši cca 3 mil. Kč. Při této příležitosti prezident poděkoval všem řešitelům projektů.

ČSNMT spolupracuje s FEMS, IOM, ASM, TMS, DGM a SAMPE. Fungují dvě „CZ Chapters“ - při ASM a SAMPE. V rámci projektů byly podpořeny vybrané členské firmy a to spolufinancování cestovních nákladů spojených s řešením projektů v rámci 6. RP EU a 7. RP EU, účastí na špičkových světových konferencích, které byly pořádány spolupracujícími zahraničními společnostmi. Zdůrazněna byla podpora mladých vědeckých pracovníků na konferencích JUNIOROMAT a následná účast vybraných pracovníků na evropské konferenci JUNIORREUROMAT.

V uplynulém funkčním období se podařilo zajistit vlastní kancelář na Novotného lávce, společnost byla také přijata za člena ČSVTS. Z tohoto členství vyplývají nejen další zvýšení vlivu ČSNMT, ale i výhody ekonomické. Stručně byly nastíněny některé problémy související s činností CENTRA i Nanosekce. Vysoce byla oceněna aktivita Klubu ČSNMT při VUT v Brně. V návaznosti pak byly stručně shrnuty nejvýznamnější úkoly pro další období. V první řadě musí pokračovat úspěšné plnění projektů V a V, které vytvářejí předpoklady pro mezinárodní spolupráci i naplňování programů společnosti. Pro rok 2008 se předpokládá podpora nejméně sedmi konferencí, včetně zajištění účasti na JUNIOREUROMAT 2008. V této souvislosti bylo podtrženo založení ČESTRu, o.p.s., což by mělo umožnit rozšíření aktivit ve směru využití Strukturálních fondů, především pro naše kolektivní členy, pro přípravu Technologických platforem apod. Zlepšit se musí prezentace společnosti na domovských stránkách, zapojení členů Nanosekce do života ČSNMT i přijímání mladých vědeckých pracovníků.

Následovala zpráva hospodáře Ing. L. Krause, která pozitivně hodnotila ekonomické aktivity a z nich vyplývající velmi dobrou hospodářskou situaci ČSNMT.

Zpráva o hospodaření ČSNMT za rok 2007

Příjmy:				3 741 884,06
Zdanitelné příjmy				447 000,-
Ostatní příjmy				3 294 884,06
z toho dotace na řešení projektů				3 136 120,-
členské příspěvky				43 050,-
zbytek (úroky z účtů, vratky ze sl. cest)				115 714,06
Výdaje:				2 652 548,57
Odečitatelné výdaje				449 474,79
Ostatní výdaje				2 203 073,78
Pokladna:				
	USD	GBP	EURO	
Devizová – počáteční stav	1 420,-	18,40	277,80	přepočteno 38 035,40 Kč
Devizová – konečný stav	284,-	18,40	578,05	přepočteno 21 189,65 Kč
Korunová - počáteční stav				77 415,- Kč
Korunová - konečný stav				74 295,50 Kč
Celkem pokladna k 31.12. 2007				95 485,15 Kč
Účty:				
ČSOB - běžný účet – počáteční stav				648 145,41 Kč
ČSOB - běžný účet – konečný stav				1 026 931,57 Kč
ČSOB – termínovaný vklad – počáteční stav				560 751,06 Kč
ČSOB – termínovaný vklad – konečný stav				1 291 265,64 Kč
Celkem stav účtů k 31.12. 2006				1 208 896,47 Kč
Celkem stav účtů k 31.12. 2007				2 318 197,21 Kč
Vystavené faktury – členské příspěvky (pohledávky) ke 31.12. 2007				222 000,- Kč

O výsledcích šetření kontrolní komise informoval Ing. V. Očenášek, CSc. Ve zprávě bylo konstatováno, že údaje v peněžním deníku jsou v souladu s údaji z výpisů z banky a hotovosti v korunové i valutové pokladně jsou v souladu s údaji v pokladních knihách. Nebyly zjištěny žádné závady a komise proto doporučila GS schválit zprávu o hospodaření ČSNMT za rok 2007.

Zpráva Kontrolní komise ČSNMT o hospodaření v roce 2007

Kontrolní komise ve složení: Ing. Ivan Fürbacher, CSc., Ing. Vladivoj Očenášek, CSc. provedla v souladu se stanovami ČSNMT dne 6. 6. 2008 kontrolu hospodaření společnosti v roce 2007.

Hospodář ČSNMT Ing. Libor Kraus předložil ke kontrole:

- Účetní doklady (výdaje, příjmy - korunové a valutové)
- Výpisy z účtů u ČSOB a.s., pobočka Plzeň - Masarykovo nám.
- Peněžní deník
- Pokladní deníky - Kč i valuty
- Přehled příjmů i výdajů z účtu i příruční pokladny — vše v členění na jednotlivé položky - stav k 31.12. 2007.

Komise posoudila stav hospodaření za uplynulý rok. Údaje v peněžním deníku jsou vsouladu s údaji z výpisů z banky. Hotovosti v pokladně korunové i valutové jsou v souladu s údaji v pokladních knihách. Závady nebyly zjištěny.

Závěr: Kontrolní komise doporučuje generálnímu shromáždění schválit zprávu o hospodaření za rok 2007.

Na závěr jednání bylo přijato usnesení

Usnesení z generálního shromáždění České společnosti pro nové materiály a technologie konaného 16. června 2008 v Praze

Generální shromáždění:

1. Přijímá a schvaluje

- 1.1 zprávu o činnosti výboru ČSNMT** za období od minulého generálního shromáždění, přednesenou prezidentem společnosti Doc. Ing. K. Šperlinkem, CSc.
- 1.2 zprávu o hospodaření v roce 2007**, předloženou hospodářem společnosti Ing. L. Krausem, CSc.
- 1.3 zprávu revizní komise** přednesenou v zastoupení předsedy revizní komise společnosti Ing. V. Očenáškem, CSc.

2. Schvaluje

2.1 nezměněnou výši členských příspěvků na rok 2008

činí pro	individuálního člena 200,- Kč, pro studenta a důchodce 30,- Kč, kolektivního člena - neziskovou organizaci a školu 2000,- Kč firmu, ziskovou organizaci do 1000 zaměstnanců 4000,- Kč firmu, ziskovou organizaci s 1000 až 5000 zaměstnanci 7500,- Kč firmu, ziskovou organizaci s více než 5000 zaměstnanci 20 000,- Kč
----------	--

3. Ukládá

řídícímu výboru:

- 3.1 nadále plnit úkoly uložené řídícímu výboru volebním Generálním shromážděním z roku 2007
- 3.2 a) Zabezpečit řešení projektů, jejichž nositelem je ČSNMT,
b) zabezpečit činnost ASM Czech Chapter a SAMPE Czech Chapter,
c) trvale aktualizovat WEB stránky ČSNMT a Centra
d) Zabezpečit uspořádání (případně zajištění účasti) připravovaných akcí
e) zabezpečit činnost Nanosekce
- 3.3 Formulovat náplň činnosti „Centra“ pro příští období a provést inventuru akcí realizovaných jednotlivými členy centra
- 3.4 Pracovat ve skupině ENMAT
- 3.4 Zaměřit pozornost na oblast celoživotního vzdělávání
- 3.5 Aktivizovat skupiny mladých odborníků

3.6 Provést kontrolu členství (zaplacené příspěvky) a postupovat dále podle stanov společnosti.

3.7 Zaslát toto usnesení všem členům

4. Bere na vědomí

udělení ceny ČSNMT za rok 2008 prof. Ing. Jiřímu Klibrovi, CSc.

Zapsali: prof. Ing. Jiří Kliber, CSc. a Ing. Jiřina Shrbená
Praha, 16. 6. 2008

Cena ČSNMT 2008

Jako každý rok i tentokrát byla během jednání GS vyhlášena Cena ČSNMT za rok 2008. Komise pro udělování ceny ČSNMT navrhla v letošním roce jen jednoho kandidáta, kterého řídicí výbor jednomyslně potvrdil. Prezident společnosti tak mohl předat tradiční cenu - broušený pohár - prof. Ing. Jiřímu Kliberovi, CSc.

Údaje o navrhovaném kandidátu

Prof. Ing. Jiří Kliber, CSc., se narodil 30.8.1943 v Ostravě-Vítkovicích. Pracuje na Katedře tváření materiálu, fakulta metalurgie a materiálového inženýrství, VŠB-TU Ostrava

Vzdělání:

Absolvoval hutnickou fakultu VŠB v roce 1966, vědeckou hodnost CSc. získal v roce 1980, v roce 1991 obhájil habilitační práci a byl jmenován docentem a v roce 1997 profesorem.

Odborná praxe

Nastoupil v roce 1966 jako technolog na úpravně studené válcovny závodu 2 ve Vítkovicích. V letech 1970 až 1975 byl svářečským technologem v kotlárně závodu 6 a častým účastníkem montáží kulových nádrží v zahraničí. V roce 1975 uspěl v konkursu na místo odborného asistenta na katedře tváření kovů hutnické fakulty VŠB a již 33 let je nepřetržitě na této katedře. Od roku 2000 je vedoucím katedry tváření materiálu.

Zdůvodnění návrhu

Je dlouhodobým členem řídicího výboru České společnosti pro nové materiály a technologie a předsedou ASM International Czech Chapter. V roce 2008 se dožívá životního jubilea 65 let. Má zásluhy o zajišťování české účasti na mezinárodní konferenci mladých odborníků Juniormat. Mnohokrát vedl české delegace na tuto akci. Je hlavním zástupcem ČSNMT při organizaci mezinárodních konferencí METAL.

Za jeho dlouhodobou činnost ve prospěch ČSNMT a jako ocenění jeho vědecké práce je navrhován na Cenu ČSNMT pro rok 2008.

Popis jeho vědecké, výzkumné, řídicí a jiné činnosti

Od roku 1975 se podílí na výuce předmětů v oblasti tváření materiálu. 30 let přednášel obecný předmět pro nespecialisty na fakultě a to Tváření kovů. Pro tento předmět napsal skripta Základy tváření kovů. Mimo to cvičil v dalších předmětech a v poslední době, cca 15 let, postupně přebíral základní teoretické předměty katedry, a to Teorie tváření kovů a Plasticita (dnes nazvaná Fyzikální teorie plasticity). Přednáší také Termomechanické

procesy tváření. Podílel se na dalších skriptech pro cvičení studentů. V přednáškách se snaží o inovaci na základě nových zkušeností, které získává z článků ve sbornících konferencí v zahraničí, na kterých je osobně účasten. Napsal 6 syllabů pro různé kurzy zvyšování kvalifikace ve válcovnách a kovárnách v rámci České republiky. V různých obdobích byl členem senátu FMMI, je ve státnicové a doktorské komisi, členem vědecké rady FMMI a 3 roky byl členem Rady vysokých škol. Byl členem vědecké rady Wydziału Zarządzania Politechniki Czestochowskiej od 1998 do 2005 a přednášející na téže Politechnice (jeden předmět v jednom semestru).

Byl a je školitelem 8 doktorandů, (5 ukončilo) a za 33 let působnosti na katedře tváření materiálu vedl 92 diplomových prací. Je oponentem řady doktorských prací.

Jeho specializací je teorie tváření, plasticita a zpevňování a uzdravování materiálu při plastické deformaci, metalurgická tvařitelnost a vývoj struktury během tváření, řízené tváření a ochlazování, energosilové parametry deformace, laboratorní plastometrická a počítačová simulace tvářecích procesů. Podařilo se mu získat grant MŠMT a společně na katedře se spolupracovníky vybudoval počítačovou laboratoř pro simulaci tvářecích procesů vybavenou moderními 3D programy. Jeho nejužší specializací je problematika rekrystalizace a zotavování materiálu v průběhu a po plastické deformaci a matematické stanovení stupně změkčení X. Podílel se na řešení řady projektů od grantové agentury přes MŠMT (Infra,..) až k MPO, kde v každém z posledních 7 let byl spoluřešitelem několika projektů (Třinec, ArcelorMittal). Publikoval přes 320 článků, na 42 mezinárodních konferencích měl příspěvek ve světovém jazyce.

Jako člen výboru ČSNMT má zásluhu na organizaci a vedení zájezdů doktorandů z ČR na konferenci FEMS Junioreumat, které se každé 2 roky pořádají ve Švýcarsku. Podílel se aktivně na organizaci většiny konferencí „Metal“ a na řadě jiných byl ve výborech, vedl sekce apod. Od roku 2004 je spolugarantem této konference. Je členem výboru konferencí Forming, TherTechForm, v některých letech také Komplastech (Polsko). Má živé kontakty na pracoviště v Polsku od Katowic po Krakow a protože v letech 1977-78 byl na roční stáži na University of Sheffield stále udržuje s touto universitou kontakt. Rovněž tak má podepsanou spolupráci s Univerzitou v Doněcku na Ukrajině. Je členem redakční rady časopisu Metalurgija-Metallurgy (Chorvatsko).

Je členem Vědecké společnosti pro nauku o kovech. 3 roky byl členem Rady vysokých škol. Od roku 2002 je členem komise POK 106 grantové agentury ČR a v letech 2003-2006 byl předsedou této komise a členem OK 01. Je členem AIKW (Arbeitsgemeinschaft Internationaler Kalibreure und Walzwerksingenieure) a členem International Union of Machine Builders.

17. mezinárodní konference metalurgie a materiálů METAL 2008

Metalurgická symposia a konference si vydobyla za posledních více než 15 let významné postavení mezi českou a zahraniční odbornou veřejností. Každoročně se na nich v květnu setkávají vědci a výzkumní pracovníci s pracovníky výrobní praxe, aby prezentovali své přednášky, sestavili a ukázali poster a následně diskutovali o perspektivách

rozvoje výroby a používání kovů. Tradiční akce, založená v roce 1992 především za účelem prezentace výsledků ocelářského průmyslu, se postupně vyvíjela a v současné době je významně zaměřena také na moderní materiály a technologie jejich výroby a zpracování.

17. ročník konference METAL 2008 se konal ve dnech 13. - 15. května 2008. Organizátoři konference Metal našli před šesti lety krásné prostředí v Hradci nad Moravicí, kde jsme byli letos opět velmi spokojeni. Naše ankety mezi účastníky na možná jiná místa konání konference byly drtivou většinou zamítnuty a proto i příští konference METAL 2009 bude ve dnech 19. – 21. 5. 2009 v Hradci nad Moravicí. Historická budova Červeného zámku s koncertním sálem a čtyřmi výhodně situovanými konferenčními místnostmi a dalšími prostorami se stane opět našim útočištěm.

Na komplexní přípravě tak náročné akce mezinárodního významu spojily své síly tyto naše a zahraniční subjekty:

Tanger, spol. s r.o., Ostrava - hlavní organizátor
VŠB – Technická univerzita Ostrava
Česká společnost pro nové materiály a technologie
ASM International Czech Chapter
Česká hutnická společnost

Navíc, a to zdůrazňujeme, vyslovujeme poděkování sponzorům konference, jmenovitě ArcelorMittal Ostrava a. s., CARL ZEISS, spol. s r.o., COMTES FHT, spol. s r.o., COMPUREG Plzeň, s. r. o., EVRAZ VÍTKOVICE STEEL, a. s., Ostrava, KOVOHUTĚ ROKYCANY, a.s., LAC, s.r.o., MATEX PM, s. r. o., MTH Hrazdil, s.r.o., Ostravský informační servis, s.r.o., PRESTAR, s.r.o., SVÚM a. s., Praha, TŘINECKÉ ŽELEZÁRNY, a.s., TESCAN s. r. o.,

V programu plenárního zasedání byly připraveny a odezněly 4 přednášky.

- VEŘEJNÁ PODPORA VÝZKUMU A VÝVOJE V EU V ČR (Šperlink, K., President ČSNMT, Česká republika)
- VÝZKUMNÝ FOND PRO UHLÍ A OCEL (Szturc, P., National expert of the Czech Republic, RFCS, Brussels)
- CHARAKTERISTIKA PLATFORMY ESTEP VE VAZBĚ NA CELKOVÝ VÝVOJ OCELÁŘSKÉHO PRŮMYSLU (Raab, J. & Toman, V., Hutnictví železa, a. s., Česká republika)
- EVROPSKÁ TECHNOLOGICKÁ PLATFORMA POKROKOVÝCH TECHNICKÝCH MATERIÁLŮ A TECHNOLOGIÍ – EUMAT (Černý, I., SVÚM, a. s., Praha, člen EuMaT, Česká republika)

Po těchto úvodních přednáškách se všichni účastníci rozdělili dle svého odborného zaměření do pěti symposií, z nichž každé se ještě dále členilo na sekce:

Symposium A - Pokroková výroba železa a oceli

Bylo předneseno 10 přednášek a 11 posterů. Týkaly se technologie výroby železa a oceli (výroba a zpracování tekuté fáze), a další se zabývaly plynulým odléváním oceli, případně keramických materiálů. Zahraniční osobnost byla jen jedna, ale stála za to – profesor Sohn z University of Utah. K jeho příspěvku se také rozpoutala největší diskuse, jím popsaná metoda výroby surového železa je hodně revoluční. I do symposia A stále více proniká modelování.

Symposium B - Tváření kovů

Kromě hodnotných tvářecích příspěvků domácích i cizích (10) na různá témata se v tomto podařilo shromáždit články (7) na společný jmenovatel „intenzivní plastická deformace“ – byla uspořádána monotematická sekce na problematiku ECAP a další metody se závěrečnou diskusí o možnosti komercializace. Tady se právě ukázal nedostatek účastníků z praxe; hnací silou těchto moderních metod jsou převážně univerzity bez zájmu podniků.

Symposium C - Výrobky z oceli a jejich vlastnosti

V tomto sympoziu bylo nejvíce zahraničních účastníků jak počtem tak i z 10 zemí. Příspěvky byly orientované na různé způsoby tepelného zpracování (např. optimalizaci kontinuálních žíhacích procesů, popuštění ledeburitické oceli), na materiály vykazující dobrou odolnost proti vodíkové křehkosti (pásky jakostního stupně X52 a X70 s acikulární maticí, francouzský autor se zabýval únavou pásů pro automobily, dále byla věnována pozornost vlastnostem slitiny TRIPLEX, zlepšení magnetických vlastností ocelí pro elektrotechniku a větší skupina příspěvků, zejména českých autorů, byla orientována na creepové oceli, především P91 a P23. Několik příspěvků bylo zaměřeno na mikrostrukturní charakteristiky (ocelová lana, vysokopeční IF oceli a creepový materiál P23).

Symposium D - Povrchové inženýrství

Velký zájem, odeznělo 18 přednášek z 9 zemí. Úroveň přednášek byla na velmi dobré úrovni s následnou bohatou diskusí. Náplň přednášek byla z oblasti moderních technologií povrchových úprav materiálů – PVD a CVD technologie, indentační zkoušky tenkých vrstev, použití vodního paprsku pro dělení a povrchovou úpravu materiálu, hodnocení drsnosti povrchu, sklovité smaltové povlaky, získávání oxidu titaničitého luhováním ilumenitu a další.

Symposium E - Neželezné kovy a slitiny

Celkem 30 přednášek, z toho bylo 12 přednášek zahraničních. Byly prezentovány oblasti obecných neželezných kovů (7), problematika lehkých kovů (9), teoretické otázky krystalizačních procesů (5) a oblast materiálů pro vysokoteplotní aplikace (9). Přednášky měly v převládající většině vysokou odbornou úroveň.

V každém sympoziu se vyskytly některé (ve sborníku abstraktů a také na přiloženém CD) přednášky, kde z různých důvodů autor fyzicky svůj příspěvek nepřednesl.

Účastníci se tedy měli možnost seznámit celkem se 138 přednáškami (mimo přednášky plenární) a kromě toho bylo přihlášeno celkem 56 posterů. Navíc někteří, zejména zahraniční účastníci, ale letos ve zvětšené míře i čeští účastníci, využili nabídnuté možnosti zveřejnit svou práci na CD, aniž se osobně konference zúčastnili – celkem 29. Ze souhrnné statistiky konference tedy vyplynul tento údaj:

Celkový počet účastníků byl 223. Z České republiky se dostavilo 157 účastníků, dále pak ze zahraničí v tomto členění: Slovensko 31, Polsko 1, Rusko 6, Venezuela 1, Litva 4, Jižní Korea 1, Indie 1, Rumunsko 5, Německo 1, Belgie 1, Řecko 1, Alžír 1, USA 4, Turecko 2, Francie 2 a Libye 2. Oproti minulým letům nedošlo k poklesu účastníků, naopak se zvedl počet zemí na celkem 17. Velmi příjemným opticky viditelným překvapením bylo to, že účastníci „omládli“, to způsobil nejen tento rok asi menší než obvykle počet doktorandů, ale též další mladší účastníci.

Součástí konference byla i výstavka 4 firem a to CARL ZEISS, LAC, TESCANA a MTH Hrazdil.

Hodnotíme-li z vědeckého hlediska, tak by se dalo říct, že polovina příspěvků byla z akademické sféry a druhá z výrobních a jiných podniků, což je pozitivní jev. Co se týče menšího zájmu o symposia A a B, domníváme se, že je tato skutečnost dána tím, že v daném roce má každá oblast specificky zaměřenou jednu nebo více konferencí na dané téma, což odčerpává potenciální zájemce. České či na našem území působící firmy z celé problematiky METALu si zatím ale bohužel neuvědomují, že uzavírání se do ulity vlastního podniku vede ke ztrátě konkurenceschopnosti, odborníci nemají představu, co se v těchto a sousedních podnicích děje, co je přínosného na zahraničních příspěvcích a tak užitečné informace neproudí tímto směrem. Na druhé straně zostřující se konkurence, zejména v našem regionu, kde 4 největší metalurgické podniky patří čtyřem subjektům, jistě nenahrává velkému zviditelňování výsledků. Úroveň většiny přednášek i posterů snese i přísné mezinárodní měřítko a v symposiích probíhala někdy i vášnivá a zasvěcená diskuse.

17. jubilejní konference METAL byla významná také tím, že se na ní už po třetí udělovala Cena Konference Metalu. Po první ceně zakladateli Metalu Ing. Tasilu Prnkovi, DrSc., a druhé ceně organizátorovi konference Ing. Jaromíru Kupkovi byla cena za rok 2008 udělena prof. Ing. Jiřímu Klibrovi, CSc. za jeho dlouholeté působení ve výborech konference, činnost v symposiu B - Tváření kovů i jako jednomu z garantů celé konference.

Z hlediska společenského se konference v samotném Hradci nad Moravicí již stala tradicí, jak už i na vysoké úrovni technické tak společenské; všichni opět hodnotili především klidné zámecké prostředí, zasazené do malebného přírodního rámce, a vysokou úroveň restauračních služeb na příznivé cenové úrovni. Letošní rok nám také výrazně přálo nádherné slunečné počasí a ve volných chvílích bylo možno v přilehlém zámeckém parku zahlédnout mnohé účastníky na procházce.

V rámci konference se také druhý den konaly doprovodné exkurze, které byly účastníky hodnoceny pozitivně. Letos byla pro exkurze vybrána místa:

- 1) Závody Rieger – Kloss Varhany, Krnov, kde si účastníci mohli podrobně prohlédnout výrobní cyklus jednotlivých varhanářských výrobků.
- 2) Arboretum Nový Dvůr, které díky příznivému počasí a roční době vytvořilo oázu klidu.
- 3) Zámek v Hradci nad Moravicí, kde byl otevřen nový 2. okruh prohlídky.

Konference byla hodnocena po všech stránkách jako zdařilá.

Z kritického hodnocení vyplynuly tyto závěry:

- málo účinná propagace v tuzemských a zahraničních odborných časopisech,
- připravit a zařadit do symposií význačné „zvané“ přednášky,
- zvážit užší spolupráci s Hutnickými listy,

S přihlédnutím k příznivým ohlasům, které průběh konference METAL 2008 zanechal v jejich účastnících, rozhodl se přípravný výbor uspořádat 18. ročník rovněž v zámeckém prostředí Hradce nad Moravicí, a to v termínu: **19. - 21. května 2009**.

Zpracovali: prof. Ing. Jiří Kliber, CSc. a prof. Ing. Miroslav Kursá, CSc., VŠB-TU Ostrava (kráceno)

11. česko-slovenská konference Přínos metalografie pro řešení výrobních problémů

Podobně jako v uplynulých letech byly organizátory konference ČVUT v Praze, Fakulta strojní; ŠKODA VÝZKUM s.r.o., Plzeň; Česká společnost pro nové materiály a technologie a Inženýrská akademie ČR. Konference „Přínos

metalografie...“ se koná s tříletou periodou, neboť na základě dohody se slovenskými partnery se tato akce střídá v ročních intervalech s konferencemi „Metallography“ a „Fraktografia“ pořádanými na Slovensku. Zatímco „Metallography“ je mezinárodní a je spíše zaměřena na teoretické problémy a „Fraktografia“ je věnována porušování materiálu a jeho projevům na lomových plochách, představuje konference „Přínos metalografie...“ setkání českých a slovenských metalografů a zabývá se, jak už název napovídá, řešením praktických výrobních a provozních problémů. Ústředním tématem bylo uplatnění moderních technik a metodik výzkumu struktury materiálů při řešení příčin výrobních a provozních vad a havárií strojních dílů a konstrukcí.

I když se tato konference tradičně konávala v západočeských lázních, letošní se uskutečnila již potřetí v severních Čechách v překrásném lázeňském městečku Lázně Libverda vklíněném mezi hřbety Jizerských hor. Na konferenci, která proběhla 17. – 19. června 2008 v Lázních Libverda/Hejnicích, se sešlo 98 pracovníků z většiny významných institucí zabývajících se metalografií či spíše dnes již výstižněji řečeno materiálografií v České i Slovenské republice. Organizátorům letošního ročníku způsobila těsně před zahájením konference problémy nečekaná změna v přístupu Lázní Libverda a.s. Pro jejich neúměrné finanční i organizační podmínky nemohla odborná část konference proběhnout v sále lázeňského domu Ostrava. Naštěstí bylo díky vstřícnému přístupu Městského úřadu zajištěno náhradní místo pro přednášky, a to v městském kinosále v Hejnicích. Toto místo se však nakonec ukázalo z hlediska technického zabezpečení přednášek jako vhodnější než původně plánované. Vyhovovalo jistě i vystavovatelům z řad firem zabývajících se prodejem i výrobou přístrojů a potřeb pro světelnou i elektronovou metalografii (těch bylo osm), neboť mohli být po celou dobu konference v bezprostředním kontaktu s účastníky. Takže situaci jen mírně komplikovala potřeba přesunů mezi Lázněmi Libverda a Hejnicemi.

Na konferenci bylo prezentováno 64 přednášek (ze 66 přihlášených) a 12 posterů. První den konference proběhly bloky přednášek věnované obecným tématům, únavě materiálu, expertizní činnosti a provozním problémům. Druhý den byl věnován výrobě a mikrostruktúře ocelí a firemním přednáškám. Třetí den byl věnován svařování a neželezným kovům. Odborný program konference lze hodnotit jako velmi dobrý - takto ho ostatně klasifikovala převážná část účastníků a svědčil o tom i zaplněný přednáškový sál, přestože po celou dobu trvání konference bylo nádherné letní počasí lákající spíše k vycházkám do okolní přírody.

Velmi kladně lze ocenit i vysokou účast mladých výzkumníků. K tomu jistě přispělo i nízké vložné na konferenci; vždyť 2 900 Kč (2 600 Kč pro přednášející a členy pořádajících organizací) resp. 1 800 Kč pro doktorandy jsou částky pro akci takového rozsahu dnes jen málo vídané. Snahou organizátorů bylo totiž udržet náklady a tím i cenu pro účastníky na co nejnižší úrovni. K tomu vedle nasazení pořadatelů přispěl i vstřícný přístup Městského úřadu v Hejnicích.

Účastníci konference se mohli vedle přednášek pobavit a zatancovat na společném večeru či podniknout společný výlet na zámek ve Frýdlantu. Všechny tyto akce stejně jako večerní posezení posloužily k navázání nových kontaktů mezi členy „metalografické komunity“ a jejich dalšímu utužení. Závěrem tak lze konstatovat, že odborný i společenský průběh 11. konference „Přínos metalografii pro řešení výrobních problémů“ byl úspěšný a řada účastníků se již těší na konferenci příští.

Seznam odborných akcí spolupořádaných ČSNMT v druhé polovině roku 2008

- Akce: **Zájezd doktorandů na JuniorEuromat 2008**
Termín: 14.-18.7.2008
Místo: Lausanne
Odborný garant: Ing. Ondřej Man
Kontakty: <http://csnmt.fme.vutbr.cz/junioreuromat/>, www.junior-euromat.fems.org).
- Akce: **17. celoevropská konference European conference on fracture**
Termín: 2.-5.9. 2008
Místo: Brno
Odborný garant: Prof. Ing. Pavel Šandera, CSc.
Kontakty: <http://ecf17.fme.vutbr.cz/>
- Akce: **15. mezinárodní konference FORMING 2008**
Termín: 10.-13.9. 2008
Místo: Brno
Odborný garant: Prof. Ing. Jiří Kliber, CSc.
Kontakty: <http://fmml10.vsb.cz/forming2008/>
- Akce: **3. konference Zvyšování životnosti komponent energetických zařízení v elektrárnách**
Termín: 21.-23.10. 2008
Místo: Srní
Odborný garant: Ing. Václav Liška, CSc.
Kontakty: Jana Miksanová, e-mail: jana.miksanova@skodavyzkum.cz
- Akce: 22. dny tepelného zpracování
Termín: 25.11. – 27.11. 2008
Místo: Brno
Odborný garant: Ing. Pavel Stolař, CSc.
Kontakty: <http://www.asociacetz.cz/>

Drobné zprávy

- ❖ Nejčerstvější informace naleznete na naší www stránce na adrese: <http://csnmt.fme.vutbr.cz> .
- ❖ Dne 26.2. 2008 proběhlo na VUT v Brně 80. jednání řídicího výboru ČSNMT. Zabývalo se především hodnocením oponentur projektů řešených ČSNMT a pokračováním těchto projektů, zajišťujících podstatnou část financování činnosti naší společnosti. Byl schválen návrh na udělení ceny ČSNMT za rok 2008. S e zápisy z jednání řídicího výboru se můžete seznámit na naší www-stránce.
- ❖ Další již 81. jednání řídicího výboru ČSNMT se uskutečnilo v Dobřanech 22.4. 2008. Pozornost byla zaměřena hlavně na přípravu generálního sfromáždění a na činnost „Nanosekce“.
- ❖ Příští číslo Zpravodaje vyjde v prosinci 2008.
- ❖ Změnili jste odborné zaměření, zaměstnavatele, telefon, fax, e-mail ... informujte nás, prosím (kontakt – Josef Kasl, tel. 378132270, fax 378132265, e-mail – josef.kasl@skodavyzkum.cz).

Životní jubilea našich členů

V průběhu ledna až června roku 2008 oslavili významná životní jubilea tyto naši členové:

60

prof. Ing. Rudolf Foret, CSc.
Ing. Petr Křenek, CSc.
Ing. Karel Matocha, CSc.

65

Ing. Ivan Fúrbacher, CSc.
doc. Ing. Dr. Pavel Chráska, DrSc.
Ing. Ladislav Jílek, CSc.
Ing. Ota Kotoun
Ing. Stanislav Lička, CSc.
Ing. Jan Šubrt, CSc.
Ing. Josef Wojtyła

70

Ing. Václav Kraus, CSc.
doc. Ing. Ivo Kvasnička, CSc.
doc. RNDr. Petr Lukáš, CSc.

Významné jubileum oslavily

prof. Ing. Františka Pešlová, CSc.
Ing. Marie Ptáčková

Upřímně gratulujeme a přejeme vše nejlepší.

S využitím materiálů členů řídicího výboru ČSNMT Zpravodaj sestavil Josef Kasl